

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak.

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakrabbi hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Orpelt Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasensteint et Volglert (Vallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben Haasensteint és Voglert hirdetés közv. irodája. Goldberger A. V. hirdetések felvételi irod. Budapestben Servitater 5. sz.

Nyitási díjak

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, nová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállás:

F5 4-ik szám, nová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az értékesbb cikkeket díjaztatnak.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Finevelésünkről.

I.

Egyik brassói német lapban olvassuk a következőket: Polgári osztályunknál gyakran találkoznak azon jelenséggel, hogy megtagadják saját hivatásukat. Magában az, hogy a „szabó” örömet lenne „ruharaktáros”, a „szabós” „kereskedő”, az „asztalos” „butoraktáros” sat. a nélkül, hogy ez valósággal úgy volna, már is rossz jel. Mindenki többnek akar látszani, mint a mennyi, és e kapzkodás és törekvés a látszat után, e kacérkodás a jobb állapotokkal mesterséges szükségleteket terem és olyan életmódra kényszerít, a mely elvon eredeti hivatásunktól és tévútra vezet. És a mint polgári körünk önmagukban nem keresnek és nem találnak megelégedést, a mint igyekeznek hivatászelemlő munkájuk és foglalkozásuk természetét elrejteni s magukat szépen hangzó nevekkal cziczomázni és ezekkel összhangzólag háztartásukat berendezni: épen oly esztelenül járnak el gyermekeik nevelésében is.

Tiszteletre méltó és természetesen jelenség, hogy az atya arra vágyik, miszerint fia, az anyja, hogy leánya nálánál kellemesebb és jobb életet folytasson, csak hogy ezen kívánság alatt gyakran saját hiúságok és a hivatásukkal való megelégedetlenség rejtőzik, a mi gyakran csak saját éhietlenségüknek köpenyge. És mint neveznek némely polgári szülők kellemesebb, jobb életnek, a melyet gyermekeik számára előkészíteni akarnak? Ahogy a dolgok nálunk állanak, a legtöbbben ez alatt életet értenek munka nélkül vagy a lehető legkevesebb munkával, de sok élvezettel. A lételek ezt a fajtaját számos szülő tartja olyannak, a mivel az „urak” osztályába lehet avangirozni. Az orvos, az ügyvéd, a theologus és mindenek felett a hivatalnok ezen felfogás szerint, olyan hivatásnak örvend, a hol keveset kell dolgozni, sokat lehet szerezni, következésképpen kellemesen élni. Hogy tehát ezen óhajtott cél eléréssék, a növekedéseket a gymnasiumba küldik stul dirozni, ha mindjárt se kedve, se tehetsége hozzá. A szülők erre nagyon jelentékeny kiadásokat tesznek, a melyek gyakorta túllépik tehetségeiket. Megrontják saját lételepiket, kárt okoznak a többi gyermekeknek; mivel az óhajtott cél útja hosszú és drága.

A legtöbb atya ezt nem is tudja ki-

birni mindvégig, ekkor áll be az első szükség. Mi történjék a gyermekekkel, a ki a gymnasiumt öt, hat osztályát már végezte és a kit szülei már nem tudnak tovább támogatni? Iparossá vagy kereskedővé lenni igen büszke, hiszen már studens volt, miként legyen tanonc? Innen ezen sajnálatra méltó ifjak vagy a fővárosba mennek, hogy tanulmányukat nyomorúságosan óraadásokkal, kegyes adományokkal tovább folytassák vagy mint feltanult emberek lesznek diurnisták, falusi jegyzők, ügyvédbojtárok, vagy, más szavakkal szaporitják a felelőzettségű proletariátust. Még azon esetben is, ha a fiatalnak úgy, a hogy háta megé került a gymnasium, még előtte állanak az egyetemi évek jogosan szigorú vizsgálataikkal. Tizenegyet, tizenhat évi erőmegfeszítés után megnyer valamely kicsiny állami vagy törvényhatósági hivatalt, a hol félannyi jövedelme sincs, mint édes apja jelényeinek és segédeinek. Hanem aztán „úr” azaz nagyszámmal vannak az urak felette, és ő, mind ez uraknak szolgálja. Avagy az orvosgyakornok vagy fiatal ügyvéd, rögtön jövedelmez, emberhez illő életmódhoz jut? Csak körül kell tekintenünk a városban és vidéken hány elhibázott és tönkrement lényt találunk.

A jövedelmes élet már megszűnt itt is.

Igaz ugyan, hogy vannak ügyvédek, orvosok, még papok is, a kik szép állásra és tekintélyes jövedelemre tettek szert, de csak közelebből kell megnézni, mennyi tudományos és tapasztalati ismeretet és szorgalmat fordítottak rá. Egész életükön át éjjel, nappal, rendkívüli kitartással, meg nem ingatható elszánttsággal tanultak és dolgoztak állásuk megnyeréséért, mi rájuk nézve minden volt. Ily formán mindenképpen előhaladhatni, — mert így — a lélek és test szakadatlan munkájával — az iparos ember is bizonyára boldogul nem kevésbé és nem több mint bárki más. De sőt inkább mint más.

Mert valóban nagy jövedelemre és nagy vagyonra még eddig e világban nem az ügyvédek, orvosok és hivatalnokok, hanem a nagy iparosok és kereskedők tettek szert.

Csak tekintetek egy kissé magatok körül, ugyanazon módon sokkal irigyletebb állást érnek azok el, mint a gazdag és tekintélyes orvos és ügyvéd, még pedig tanulásal és munkával!

e mai napig, mindig távol tartotta magától imádóját, semmi gyöngédségi kitörést, semmi édelgést meg nem engedve neki.

Mintegy rögtön ihletől megszállva, egy perczre, kibontakozott félnék érnysége mezéből, gyengén előrehajította homlokát, ajkait, melyek csókot látszának követelni: Horace megértette, de félt, hogy balul találta a jelt értelmezni. Habozott, de végre még is merészt, s karjaiba zárva Hortensiót, ajkait ajkaira nyomta. E csók egészen magán kívül ragadta, mámorossá tette: azon a ponton volt, hogy elájul. Eddigél egyetlen egyszer érzett még a mostaniboz hasonló ittasító felindulást: Thebé mellett történt; egy napon, midőn kutatásokba lévén elmerülve, látta szemeivel, saját két élő szemével, mint bontakozik ki a homályból, egy sir üreg mélyében egy rózsaszínű gránitból készült egyszerű sarcophag. Akkor is mint most, szédülés fogta volt el.

Corneuil asszony leült egy padra, Horace lábainhoz telepedett s könyökök az imádott nő térdére támasztva, kéz kézben maradt ott néhány perczig, mohan nyelve el tekintetével arcát. — Csak egy ut szélessége választotta el a lugast a tó vizétől; hallottuk a hullámok zajlását, a mint halkán susogtak a part fővénnyel, szerelmes szavakat hebegve el egymásnak, oly örömeiket s titokzatos rejtélyeket, minőket az emberi nyelv nem bír elmondani.

Hosszu szünet után így szólt meg Corneuil asszony:

— A nagy boldogság mindig nyugtalanító, mindig rettegve kérli, minden kis mozgásnál, „ki zavar?”; minden megfélemlíti, mindentől remeg.

Esdré kérem őnt Horace, szabaditsd meg ez öreg diplomatától. Soha sem szerettem a diplomatákat; elöitéletek, önzés, számítás, ez az ők világok; ezért élnék csupán.

— Akaratát szent előttem Hortensia, felelt a tudós, s ha örökre szakítom is kellene nagy-

A KOLOZSVÁRI IPARKAMARA jelentéséből.

(Folytatás.)

Erdészet és fakereskedés.

Keresztül élén ezen is az akkori szédelgési korszakot, a kereskedők saját kárukon okultak (1873—1874-ben az alvidéken a fának köblájba 10—12 kron alig volt eladható), különösen a nagyobb társulatok az üzletbe több rendszert hoztak be és remélhető, hogy a termelési kiadások úgy mint az eladási ár többé nem lesz oly nagymérvű hullámzásoknak kitéve, mint eddig.

Minthogy azon havasi birtokok, a kik nem egyszerűen fakereskedők, havasait soha sem járták meg, nem is törődnek azzal, hogy borzasztó túlvágás történik, hanem letaroltatni engedik erdősegeiket, csak hogy mentől több jövedelmet kapjanak azokból is. Ezen körülmény arra indította a nagyobb fakereskedő-társulatokat, hogy mentől több erdőt vegyenek örök áren, s így az évi fatermelést az évi utánővekvéssel hozzák párhuzamba. Ezen az uton a fabeli tőke fenntartása mellett, az elárúsításra kinőtt fát mindig jó árban fogják értékesíthetni. Ökszerű erdőlés és letarolt erdők gendos ápolása mellett a felmarosi és görényvölgyi erdőköl évente 2¹/₂ millió köbláb fenyő épületfát lehet termelni, mely akkor jobb árban kelvén el, mint jelenben, 700—800 ezer fírt hozna forgalomba az erdőtulajdonosok és munkások között, sőt lehetne remélni, hogy 20—30 év után, ha a most elpusztított erdők jól gondozva szépen felnőnek, az évi termelést talán emelni is lehet.

Azon fontosságnál fogva, a mely a Maroson folytatott fakereskedést megilleti, legyen szabad elősorolunk az ezen kereskedést nehezítő akadályokat s előadni azon módokat, a melyek alapján az illető kereskedők nézete szerint is, ez akadályok elháríthatók volnának. Bátrak vagyunk ezt némi részletességgel tenni annyival is inkább, mert e kamara a tutajkereskedés érdekében már több ízben kérelmezett, fájdalom, nem csak siker nélkül, de fölterjesztései még csak válasza sem méltattak.

Egyik kalamitás, hogy a parti lakosok, a főúton elkezdve, az utolsó proletáriusig, sarcolják a kereskedőket és némi állítólagos kárért deszkát, boronafát követelnek.

Árviz esetében, a mikor az ártól elsodort tutajt a parti lakosok kifogják, a felfogott árú feldolgoztatják, eltitkolják, eldugják stb. úgy, hogy a tulajdonos ritka esetben jut ártájához. E vissza-

bátymmal, mégis kedve szerint cselekednem, bár mindig viszonzotam szeretetét, melyet irántam tanusít.

— Igen, igen, küldje vissza őt családjához, mely rossz néven vehetné, hogy erővel itt tartoztatjuk.

Hadd térjen vissza mentől gyorsabban családjá körébe s beszélje nekik el történetkét! — Bocsanát, családjá ena vagyok; a marquis agglégény, vagy jobban mondva harmincz év óta özvegy s nincs se fia, se leánya. De mit bánom én örökségét!

E szavakra Corneuil asszony egyszerre kijózanult fölmagasztosultságából s mint a „kútya, midőn váratlan nyomot szaglál, füleit hegyezze szolt:

— Örökségét! Ön örököse neki! Ön erről nekem eddig mit sem szolt.

— Ugyan minő alkalommal szoltam volna róla kegyednek? A pénz . . . ugyan mi is az a pénz? . . . Drága kincsem, ime ez az, tette hozzá, felé hajolva s egy második csókot igyekezve rabolni, de melyet a hölgy nagyon eszélyesen megtagadott tőle, mert nem kell semmivel visszaélni az embernek.

— Az igaz, hogy csak gyáva, nyomorult dolgok azok a pénzkérdések, felelt Hortensia. Nagyon gazdag-e a marquis?

— Anyám, mint bizonyost, mondja, hogy kétszázszor livre évi jövedelme van. S hogy azzal azt tehet, a ímit akar. Miután nagybátyám oly szerencsétlen volt, hogy nem nyerte meg kegyed tetszését, egész röviden ki fogom jelenteni neki, hogy lemondok hagyatékáról.

— De csak az illem megtartása mellett, jegyezte meg némi élnökséggel, Corneuil asszony. Ön szereti őt; kétségbe ejtése, ha érettem egy ön előtt kedves rokonnal végképp szakítania kellene.

— Nekem kegyed az első, senki más, mint kegyed! kiáltott fel Horace!

élés legnagyobb mérvet öltött az idén lezajlott hosszas árvicek alkalmával, a minek következtében egy sereg per keletkezett.

A kereskedők csak csendőri assistentiával mertek a különböző községekbe árúik keresése végett bemenni, annak dacára, hogy Hunyad, Alsó-Fejér és Torda-Aranyosmegyék alispánjai a legerélyesebb rendeleteket adták ki. E bajon okvetlenül és pedig erőties intézkedéssel kellene segíteni.

A Maros le egész Aradig vad, rokonzatlan, rohamos hegyi folyamnak mondható. O-Topolicza-Déda közötti részének medrében számtalan kisebb nagyobb szikladarabok hevertek s a partot sok helyen a mederbe benyuló sziklafalak kőpezték. A víz itt felette sebes és ha egy tutaj valamely szikladarabba megütözik, izekre török. A Marosnak ezen része volt legveszedelmesebb a tutajasatra. Már a régi időkben tottek össze pénz a nagyobb társaságok és esetről-esetre a legveszedelmesebb sziklákat szétrepesztették és védgátokat építettek.

Rendszerű munkálatok azonban csak az 1867-ik éven innen történtek.

Ugyanis a kormánytól segélyt várni nem lehetvén, Tordamegye főispánja b. Kemény György közbejötté folytán a volt kir. főkörmányszék egy, az összes tutaj-kereskedők által választott bizottmánynak megengedte fertályonkénti 30 kr „havasi vámnak” vételét.

Ezen jövedelemből (évente 1400—2000 frt) minden évben a tutajok utjában heverő százakra menő, kövek elővetek, az eddig fa és vesszőből készült költséges védgátok helyett részint elővetek a mederbe nyuló sziklák, részint köből rakattak védfalak. Így a Maros a havason keresztül O-Topoliczától-Dédáig csekély pénzzel annyira szabályoztatott, hogy itt az államsegély nélkülözhető, annál inkább, mivel a miniszteri megerősített nyert alapszabályok alapján az összes tutaj-kereskedők által választott bizottság a fertályonként 30 kr. vámjövedelemből az előforduló csatlakozásokat képes megenni.

A Marosra épített lizelő malmok gátjai rendetlenül készültek. Ha szakadás történik bennük, vagy tutajozás idején reparálják ki, nem engedik a tutajok lehaladását, vagy kicsövézzák a gátot és annak csak bizonyos részén engedik át a tutajt.

Egy 1811-ben kelt gubernialis decretum rendeli, hogy minden fertály tutaj után 1¹/₂ kr. jó pénzben (2¹/₂ kr. o. ért.) gátvám fizetessék. A gát-tulajdonosok ebből azt következtetik, hogy a tutajokat a gátokon csak fertályonként lehet le-bocsátani; ebből kifolyólag azon esetben, ha any-

Mással oly kevésé törődöm! — Az ifju még néhány perczig imádottja lábainál maradt; de élénk bánatára, Hortensia felállásra készítette e szavakkal:

— Miraval ur, a végén, észre találja venni, hogy mily régóta vagyunk távol. [Legyünk udvariasak irányában.

Két percz múlva a szerelmes pár belépett az előcsarnokba.

Hortensia elől ment s a marquist a szívéllyessé némi halvány árnyalatával szőlította meg, mit még eddig nem tanusított iránta; de ámbár arca s modora egészen megváltozott, az igézet, melyet gyakorolt, nem tűnt el, sőt hatása még szembetűnőbbé vált. Miraval ur, ki Verez asszonynyal való bizalmas társalgása közben, viszszanyerte volt egész fesztelenséget s társalgási könnyedséget, ismét zavarba jött, midőn megjeleni látta szép ellenét.

Előzékeny szavaira, összefüggés nélküli, értelmetlen feleleteket adott, melyek csak úgy az égből látszottak alá pottyanni. Aztán csakhamar, mintha haragra lobbant volna, ön maga, és hozzá méltatlan gyengesége ellen, hirtelen fölállt, s Verez asszonyhoz fordulva, halkán így szolt:

— Az embernek nem hosszas időre megy ki fejből La Fontaine-ja; e perczben eszembe jutott az imént idézett versszak vége, imé így hangzik:

„Oh! ha szívem mérve még egyszer lángra lobbanni!”

Ekkor rögtön bucsut vett tőle, melyen meghajolva előtte; azután Corneuil asszony felé közeledett, melyen szemébe nézett s némi keserűséggel hangjában, így szolt hozzá:

— Asszonyom, jöttem, láttam és — legyőztem.

S evel távozott, mint oly ember, ki menekülni igyekszik, megtitva unokaöccsének, hogy kikísérje őt. Könnyen elhibető, hogy eltávózása

nyi víz van, hogy egész vagy hosszában kétféle bontott fál terhekben (tutajokban) is lehet a gátokon minden kártétel nélkül lehaladni, csak úgy engedik azt meg, ha terhenként minden 4 fertály tutaj után 2 szál deszka in natura adatik.

Itt a gát-tulajdonosok évenként néhány ezer válogatott deszkát kapnak a rendes vámon felül, mit a tutajkereskedők az úgrai gáton elkezdve a hogái gátig bezárólag kénytelenek megadni, mert a fertályok itt már egész tutajokba vannak összekötve és egy egész tutajt csak két ember visz; és noha a tutajok fertályokra való szétbontása és újból összeállítása nagyon gyorsan megy, még is négyezer kell az útát a gáton le megenni, a mi sok idővesztésbe kerül. Segíteni e bajokon csak úgy lehet, ha a közigazgatási bizottságoknak újból köteleességükké tétetik, hogy a gátok ujonnan kötését, borítását ellenőrizzék. A költségek vagy a rendszabályok ellen vétőktől felvett bírság pénzből, vagy, a mi még ökszerűbb volna, a gátulajdonosok által, esetlegesen a tutajkereskedők hozzájárulással lennének fedezendő.

Kimondandó lenne továbbá, hogy a tutajusztatás megkezdése után csak oly munkák végzendők a gátok javítása körül, a melyek a tutajasatát nem gátolják; az építéssel felelős levén az ez elleni vétségöl a tutajokban történendő kárért, különösen pedig emberéletért.

Határozassák meg továbbá, hogy a fennemlített 1811-beli gubernialis decretumban engedélyezett 1¹/₂ jó kr. (2¹/₂ új kr.) vámon, tulajdonképpen „gátsurliás kárpótáláson” fölül ne legyen szabad vámolni. akár fertályonként, akár pedig egész vagy fél terhenként bocsátassanak le a gáton a tutajok. A kisebb viz alkalmával a gátokra alkalmazni szokott „jászoly-gátok” csak oly könnyűszerűleg építtessenek, hogy a víz növekedésével meginduló tutajok azokat könnyen le-nyomhassák és azok által akadályozva ne legyenek.

Az átjáró hidások, kompok tulajdonosainak tételessé szoros köteleességükké, hogy révéseiknek hagyják meg, hogy a komp kötélet mindig oly maroson tartódk a víz enina alatt, hogy a tutajok rendes, 1 és fél méter magasságot ritkán meghaladó feltérűjökkel, bár mikor megakadás nélkül alatta elhaladhassanak. Az ez ellen vétők ellen, ha ebbeli mulasztásukból emberélet lett veszélyeztetve, vagy éppen annak áldoztatul esett, szigoru bűnvádi eljárás hozzásék alkalmazásába; ha pedig csak árban történt kár, vagyonbiztonság elleni vétségben való elmarasztáláson kívül legyenek kötelesek mindennemű okozott kárt megtéríteni.

Ily értelmű rendeletet a kir. főkörmányszék 1867-ben 10674 szám alatt adott ugyan ki, de

után róla folyt a beszéd; egyik egyet, másik mást mondott.

Abban mindnyájan megegyeztek, hogy magaviselele nagyon különös volt; hanem Verez asszony kijelentette, hogy neki inkább kedvesebbnek, mint sajátosságosnak tetszett az; Corneuil asszony sajátosságosabbnak, mint kedvesnek találta. A mi Horacet illeti, ő nagybátyja kissé különös magatartását, részben változó egészségének, részben egy kis föllobbanó szerénylőnek nézte, melyet idő-kora kimentethető tesz. Különben bevallotta, hogy még soha sem látta őt ilyennek, és hogy mint vig, eleven, jó emlékező tehetségű, fesztelen, s minden körülmények közt magát feltalálni tudó embert ismerte őt mindig.

— Ez alatt valami titok lappang, melyet föl kell önnök derítenie, szolt Corneuil asszony.

S a mint Horace órájára tekintett, s készült távozni, hozzá tette:

— De igaz! restelkedő uram, mikor fogja ön már előlvasni nekünk a „Hicsoo-ok történetének” ama híres negyedik fejezetét?

Ne feledje el, hogy valamelyik este együtt kell előlvasnunk, s éjfélok aztán tiszteletére, finnum vacsorát rendezünk. — Párisból rendeljük meg e pompás estebédet. — Nem kedves lesz-e az?

Az Apepi király tiszteletére rendezendő, kis ünnepély eszméjénél, a Horace szíve örömtől dobogott, s szeme fellángolt.

— Sammi olyat nem akarok felolvasni kegyednek, mi nem méltó hozzá. Adjon még tíz napot rendelkezésemre.

— Tíz napot! ez egy egész század! kiáltott föl, Hortansia. De aztán legalább akkor tartás megszavát, vagy szakítok önnel.

(Foly. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

APEPI KIRÁLY.

REGÉNY.

IRTA:

Cherbuliez Viktor.

Első rész.

II.

(Folytatás.)

E szavaknál merődn a fiatal ember arcára függesztette nagy szürke szemeit, melyekben volt lélek, meglehet még kettő is.

— Most már legyen ön is őszinte folytatta ön nem bír azon tehetséggel, hogy hazudni tudjon, s egy kicsit ez is az oka, hogy annyira szeretem. Ön mondta volt nekem, hogy irt viszonyunkról Penneville grófnak . . . A marquis nemde felelet e levélre?

— Megvallom, hogy az, szolt Horace; de, ha az egész világgyetem kettőnk közé tolaokodnék is, kárba veszett fáradság lenne.

Kegyed tudja, ha szeretem, ha imádóm-é?

— Szíve tehát enyém, egészen enyém? Kérdezte a nő, elbűvölő tekintetét vetve reá.

— Örökre, a végtelenségig! felelt az ifju elfojtott hangon.

Most egy zöld lugoshoz értek, melynek bejárata nagyon szűk volt.

Corneuil asszony lépett be elől, s midőn Horace is követte, a nő visszafordulva megállt mozdulatlanul, s szende mosolylyal szemlélte őt. Mind

ennek szigorú végrehajtása azért kívánatos, mivel a révészek éppen a tutajok közeldetével a köteleket a víz színére leeresztik és csak úgy emelik föl, ha a tutajosok 1—2 deszkát számukra a vízbe dobznak.

Ha a tutajosok deszkát nem adnak és a kötél még annyira van a víz színe felett, hogy a tutaj alattok elmehet, a révészek reá fektüsznek a kötélre és azt hímálni kezdik, minek következtében nemcsak a tutaj és annak terhe veszélyeztetik, de gyakran emberélet is esik áldozatul.

A hajó-malmok állási helye a partra hivatalból felállított jelzőszőlőkkel tüntessék ki, úgy, hogy a tutajos már messzünne láthassa, hogy helyén van-e a malmok és az is legyen meghatározva, hogy mennyire szabad az ily malmokat a vízbe betölteni. A ki malmát nem a kijelölt helyre vagy a kitűzött mértéknél bennebb helyezi el, pénzbírságban marasztalassék el.

E rendszabályt igazolná az, hogy azon malmot-tulajdonos, kinek malmát már avult, a víz leavadtával oly kanyaruló helyekre teszi, a hol a víz keskeny, azon felül még kelleltnél beunabb tölje a vízbe, úgy, hogy a tutajok nem haladhatnak el mellette, a nélkül, hogy meg ne surolják. A malmok szerkezete pedig úgy van előre összeállítva, hogy a legkisebb összeütközés a gerendely csapját helyéből kiűsse. — Ekkor a malmot-tulajdonos előre összerakodott cizmóráival a tutajokat kődobásokkal kikötésre kényeztetik és pénzt, deszkát, tutaj gerendát szorozol ki. A tutajosok kénytelenek kibékülni, mert a falusbíró rendszeren a molnár pártját fogja, a szolgabíró vagy a járásbírósgát távol helyesgben levő, asz-relem orvoslása sok idő és a mi több, hátramardásba kerül.

A tutajozás időnye alatt oly helyeken, a hol a tutajok kifogása könnyen történhetik, a korcsma-regale tulajdonosai vagy haszonbérli fabódékat állítanak fel, a melyekben a korcsmárostól a tutajos-béresek az elzolt, deszkák, kormányfák stb. ellenében palinkát, dohányt kapnak cserében.

Az ily orgazdai bódé felállítása teljesen be-szűntetendő lenne. Ezen, valamint az árvekese-estire egyáltalán ki kellene mondani, hogy bárkinél találtatik a különböző nagyobb tutaj-kereskedő társulatok bélyegeivel jegyzett áru, ha beszerzését igazolni nem tudja, az illető lopás bűntényében részesnek tekintessék.

A Maroson újonnan építendő hidak lábait ezutánra csak legalább 10 ölyvi távolságra engedélyeztessenek, és ha a régi hidakban nagyobb reparatív szükségeltetik, a hidak lábait ezen távolságra átídomitandók. Ha továbbá valamely hidban reparatív szükségeltetik, az úgy tétessék meg, hogy a tutajok útja az által el ne zárássék, — a tulajdonos által a hidon átvezetett út a kőszár-tár által Soborsin-Vále-Mare között épített hid, melynek ilyszerű építése ellen a tutaj-kereskedők a ministeriumhoz is folyamodtak volt; az arad-tőmősvári vasút-vonali hid, melynek kevés számú lábait nem vízmentére, hanem ferdén építvük, a többi közötti kapuk csak ártéri átereszek jellegével bírnak; továbbá a mihálczfalvi vasúti hid, melynek közelében — a hidon alól — a mihálczfalvi hidas közlekedik, a mely ha éppen az átkelési eszköz, a földről jövő tutajost az evezésben

Lord Beaconsfield és kora.

— Cucheval Clarigny után. —

1825-től 1840-ig Londonban a lady Blesington salonja volt legheirisebb irodalmi és politikai tekintetben. A grófnő szerencsétlensége s regényes házassága felébreszték a nők rokonszenvét; ragyogó szépsége a férfiakat vonzotta oda s szelleme lálnálcolta őket még mielőtt csinos új-jait betintáztá volna nyene regényi megírásokor. Valódi udvart tartott írókból, művészekből s politikai férfiakból: másrészt pedig, hogy salonjában a nagyuri fényűzés is képviselve legyen, teljesen elég volt erre az ő mostoha fiának d'Orsay grófnak jelenléte, ki a divatnak királya volt s legfőbb bírása az előkelőségnek s jó izlésnek. A salon egyik éke, hoi Lajos-Napoleon herceget is legalább vendéglő tekintették, lord Lyndenburst volt, Angliának egyik régi canokarja, íróni mint a grófnő az angol tisztviselőket egyik legnevezetesebb, s valódi mester az ékeszölés körén. — Mindezen különféle cizimú, kiváló férfiak közt észrevett az ember csak hamar egy ifju embert, kinek szépsége szembe ötlött. Szőnfekete haja sűrű fűrtökben omolva le elragadtató környezeti finom s szabályos arcvonásaitésarcza halványaságát kitüntették, mely márványszerű fénytelen fehérségű volt. Rendkívüli gondnal választott öltözete elárulá, hogy yuannak igényei a legelőkelőbb eleganciára: mindig utolsó divat szerintiek voltak ruhái, szélein fehér atláccsal, mellényei csodásan himezve, csipke hullámok kéz- és mellföldrokluk, s szép művi sulyos arany láncok e csipkék fölött: végre egy elefántosont pálcza aranyba vésett betűvel. Az emberek nem akarnak mást látni eme fiatal férfuban, csak aféle balga piperkőzött.

A nők már vagy kegyesebbek, vagy éleslátók voltak, mert ők meggyeztek abban, hogy belőle nevezetes ember fog válni, s hogy jövőt terem magának. És valóban, habár rendszeren tar-

azért zavarja meg, mivel esetlegesen a komponzon vonalon van, mely a tutajnak a vasút-hid alatt elhaladó útjában esik. Végül a görgeányi kincstári uradalomhoz tartozó Rádnóthfája melletti hid is majd minden évben eok kárt okoz szabálytalansága miatt.]

A nagyobb birtokosok, sőt még némely község is a tutaj-kikötésre alkalmasabb helyeket az utolsó időben tilalom alá veték és a tutajok kikötését vagy teljesen megtiltják, vagy a kikötőket meg zálogolják. — Míg a sós-hajók Maros-Ujvár—Szeged között közlekedtek, a Maros balpartja 6 ölynyire és a jobb partja 2 ölynyire szabad volt. A tutajoknak 4 méter is elég.

Ezen, valamint az eddig előadott bajokon a már szentesített nyert erdőörvénynek a tutajozásról szóló, jelesen 196—204. §§. értelmében segítni lehet, de csak úgy, ha azokban a kimondott elvek valóban szigorú alkalmazásra találják, s ha a mikéntre nézve előbb czélszerű megállapodások jönnek létre. A mennyiben pedig a marosi tutajozás akadályairól és a törvényes intézkedésekről legilletéesebb véleményét a vállalkozók képepek nyilvánítani, alázatos nézetük szerint a szász-relyni tutajozó-társulatok s a kolozsvári kir. jószágigazgatóság képviselői a m. kormány kebelébe, mégéző év folyán szakértekezletre volna- nak öszszebívandók, hogy az így megállapítandó törvényes intézkedések az erdőörvény életbeléptekor, tehát a jövő évben már foganásitathók lehessenek.

Ez enquette alkalmával megbeszélhető s elintézhető volna a vállalkozók azon panasza is, a melyet egy 1868-ki miniszteri rendelettel életbe léptetett „Ideiglenes folyó-, csatorna és tói hajózási rendszabályok“ azon intézkedés ellen tettek, a mely minden tutajra 2 ember helyett négyet követel, s a mely minden igaz ok nélkül 3000 béressel szaporitná a tutajozási személyzet számát.

A marosi tutajkereskedés 1878-ban kedvező volt. A normalis lefolyásu től lehetővé tette a fának nagy mennyiségben termelését és a partra szállítást. A leusztatás szerencsés körülmények közt történt, mert árvek nem voltak. Mint-hogy a tiszaí a későn érkezett „Szegedre“ a marosi tutajoknak jó kelendősségnk volt. Az ez alkalommal értékesített fa ára egy millió és 200—300 ezer frt körül állt.

(Folyt. köv.)

KÜLFÖLD.

A török-angol konfliktus, úgy látszik legalább e pillanatban, nem fog éppen végleteleg menni. A szultán ugyan vonakodik még megrátni kedvező embereitől: Mahmud Nedim és Szaid pasáktól, de ezek, fontolva véve Layard komoly fenyegetéseit, melyeket nem sokára a tettek is követni fognak, jónak látják beadni lemondásukat. A szultán hihetőleg addig nem határozza el magát, míg Lobanovtól, Livadiából választ nem kap. A nevezett két török miniszter állását még az is tarthatatlanná teszi, hogy Midhát pasa is beadta lemondását azon megjegyzéssel, hogy ilyen kormány alatt nem képes végrehajtani a reformokat. Nincs kétség benne, hogy végre is Anglia fog

tőzködni és hallgatag volt és mintegy a hallgatással volt egyedül elfoglalva, átváltozott azonnal mihelyt kihívó szavakat hallott, vagy ha a tárgyalás tárgya jobban érdekelte; akkor ragyogó fekete szemeiből láng lövött ki, s rező ajkai körül keserű mosoly játszott; rendkívüli hűvvel és tüzzel beszélt; s gondolatának olykori eredetiségét csak növelők kifejezéseinek éles fordulata s szép hangjának varázsa; ilyenkor senki sem mulasztotta el őt megnézni és meghallgatni.

E fiatal ember, ki ritka tulajdonaihoz oly negélyzett igényeket is fűzött, melyeket csak az ifju kor menthetett ki, Disraeli Benjamin volt, kibn akkor talán senki — önmagán kívül — nem sejtette Angolország jövődéli első miniszterét. Ő egy egyszerű író fia volt, s úgy látszott nem is akart ő sem más pályára lépni, mert az irodából, hová ügyvédi gyakorlat szerzése vezetett, ott elhelyezve, előjött pár hó után, s a lépéssel elhagyta végleg a törvények tanulmányozását. A szerencse neki magas sorsot tartott fenn.

Disraelinek már neve is eléggé mutatja származását; mind attól, hogy piruljon ezért, el-lenkezőleg, távol szerencsésének vallotta, hogy azon nemzetiséghez tartozik, mely legrégibb földünkön. Ő sajátos tetszelgéssel mondhatnánk fitogtatással tüntette ki könyveiben többször ama nevezetes szerepet, melyet a zsidók e világ ügyeiben folyton játszottak, — dacára amaz igaztalan megvetésnek és üldözéseknek, melyeknek ők tárgyai voltak: Ő szívesen tüntette fel őket, mint olyan fajt, mely az emberiség kormányzatát illetőleg előjogozott s kijelölt. Gondolattal kutatta ő fel családjának eredetét, s ezt közzé tette egy előszóban, melyet atyja műveinek újabb nyomott példányaihoz kécsített. Disraelin családja Sephardim család részét képezte, vagyis amaz Aragón és Andalusi zsidó családok egyikét, melyek gyakran jelöltek az „új keresztény“ névvel, s melyek megtartották régi hitelveiket a kereszténységhez látszólagos ragaszkodás dacára, és melyek sok évig tartó boldogság s kedvező

győzni s ez alighanem azt is fogja eredményezni, hogy Mithád újra visszakérül a hatalmi polczra Konstantinápolyban.

A bolgár exarcha, József, kinek székhelye Filippopolban, tehát Kelet-Ruméliában van, a napokban többször konferált Sándor bolgár fejedelmével. E tanácskozások egyik fő tárgya az, hogy kivivassék a bolgár egyház egysége. Az exarcha ígérte, hogy mindent megtesz a portánál ebben az érdekében s reméli is, hogy czélt ér, mert — ugymond — e terv nemcsak nem veszélyezteteti a török állam érdekeit, de tekintve, hogy az exarcha a bolgár egyház feje Kelet-Ruméliában székel, Bulgáriát még közelebbi viszonyba hozná a portával. Azonban, tekintve, hogy Bulgáriában a muhamedán elem rendkívül sokat szenved, a porta aligha fog abba beleegyezni, hogy kedvezményeket tegyen a bolgároknak.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése. nov. 6.

Szlávy József elnök az ülés megnyitása után betérjesztelte előbbi hozzáérkezett irományt s azután a ház elnögdia a honosítási tvjavaslat-hoz beadott Molnár- és Csider-féle módosításokat.

Elfogadtattak ezután egyhangulag egy általánosságban, mint részleteikben: Tisza Kálmán indítványa a kormánybiztosság tárgyában az ösz-férhetetlenségi bizottságtól kérendő vélemény iránt, az osztrák-magyar bank jelzálog-osztálya alapszábaibaiban foglalt kiváltságoknak a magyar földhí-telintézetre leendő kiterjesztéséről és a megyék 1880. évi közigazgatási-, árva- és gyámhatósági kiadásainak fődőzéséről szóló tvjavaslatok.

A királyi udvartársi költségének tíz évre leendő megállapításáról szóló tvjavaslat általános tárgyalásánál először felszólalt Urányi Imre. Felolvasta Tisza Kálmán 1873-iki beszédét, melyben az akkori ellenzéki vezér sokallotta az udvartartási költségekre előirányzott 4.650.000 frtot, de megszavazta az összeget, mivel, mint maga mondta, nem akar illoyalis lenni s különben sem akadályozhatja meg a törvényjavaslat keresztülvitelét. Kérdezte tehát Urányi, hogy mit-után négy év alatt a haza érdekeinek földlőzása-ával megmutatta Tisza, hogy nem illoyalis és mivel a viszonyok ma még rosszabbak, miért irányozza ő is elő azt a nagy összeget. Különb- ben a civilistának nagyon csekély része költetik el Magyarországon, hanem tulnyomólag Bécsben és az egész udvar csupa német; indítványozza tehát, hogy évente csak 3.650.000 frt, — tehát egy-egy millióval kevesebb vétsék föl.

Tisza Kálmán miniszterelnök, ajánlja a tvjavaslatot elfogadásra, mivel, ugymond, századok óta nem volt az udvar oly magyar, mint most, s mivel mi sem adhatunk kavacsbót, mint Ausztria.

Irányi Dániel érvelése. Egybevettette az osztrák-magyar udvartartási kiadásait más külföldi udvarokéival s kimutatta, hogy a hasonlíthatatlanul gazdagabb Angol- vagy Németország, vagy a szintén tehető Olszország sokkal kevesebbet költ uralkodójára, mint a monarchia. Pártolta Urányi indítványát.

Madarász József nem fogadva el a törvényjavaslatot, határozati javaslattal azt kéri kimondatni, hogy a szóban levő kiadások ezentul

állás után kizettek Spanyolországból a XVII-dik században az inquisitio által és átvitteték Velenczébe kincseiket, tudományukat és iparbani ügyességüket. Lord Beaconsfieldnek ösnagybátyja Velenczének egyik leggazdagabb bankára volt. 1748-ban elküldte Angolországba ifjabb fivérét Disraeli Benjaminek, akkor 18 éves ifjut, hogy neki levelezőül szolgáljon. Ez megtelepült Londonban, az ottani spanyol zsinagoga egyik tagjává lett, és nől vette e hiteltől társnőjét. Habár honosított angol volt, hű maradt mégis atyjá-nak hitéhez; de neje eredeti és élénk szellemű nő, kinek jellege tele volt büszkeséggel, nehezen tudta elviselni amaz előítéleteket, melyek Angliában még ekkor uralkodtak a zsidók ellen és felingerült ama bántalmakra s megvetésekre, melyek ellenében nem védtek meg őt sem kiterjedt üzleti viszonyai sem nagy vagyona fér-jének.

Végre is undort kezdett érezni ama val-lás iránt, melyben született, és megosztotta emez érzelmét egyetlen fiával Disraeli Isákkal.

E fiu igen fiatalon elküldetvén Hollandiába és Franciaországba üzlet tanulás végett, a continensról 1789-ben tört vissza tele égő szenvedélyvel Rousseau János Jakab iránt s ennek tanítványait hozván haza versben és prózában, és leküzdheten utálatát a bank és kereskedelem iránt. Irni volt egyedül szenvedélye: s aztán nől vette Baseui érdemes építésznek a leányát, kinek sok emléket kell köszönni; de sem a házasság, sem négy gyermek születése nem vonhaták el őt olvasmányaitól és irodalmi dolgozataitól.

Alig hagyta el ő máskor szobáját; mint midőn a könyvtárakban kutatót, vagy midőn hosszú órákon át időzött az ódon könyvet áru-lók kis szobáiban, honnan mindig könyvvel telt zsebekkel tért haza. Minden eredetiség hiányában ő különösen ismeret terjesztő volt: ő mindig anecdotákat s kisszerű eseményeket keresgált,

minden évben a költségvetés tárgyalásakor állapítassanak meg.

Apponyi Albert gróf megszavazta az összeget, de hogy az ellenzéki nevet is igazolja, rosztala a kormány eljárását, a miért nem tette figyelmessé a királyt az ország sanyaru állapotára, hogy ez maga engedett volna az öszszegből.

Helfy Ignác „a legmagasabb udvartartás“ kifejezés törlötését kívánta.

Szlzy László kérdésére, hogy megtett-e a miniszterelnök minden lehetőt az öszszeg alábbszállítatására, Tisza Kálmán miniszterelnök azt felelte, hogy ha ő ezt bevallaná, hát megérdemel-né, hogy a parlamentből kikölessék, mire Zay Adolf (szász) azt kérdé, hogy mit érdemelne hát a miniszterelnök saját szavai szerint, a miért a bank-ügyben annak idején referált a király vonatkozásáról?

A többség erre elfogadta általánosságban a törvényjavaslatot.

A részleteknél, az 1 §-nál Thaly Kálmán azzal a követeléssel állott elő, hogy a bécsi Burgot díszít számos nagybecsű magyar műmaradvány hozassék le a budai palotába.

Ezután Pázmány Dénes sürgős interpellációt intézett a pénzügyminiszterhez a sajátból mir ismeretes ügyben, mely szerint t. i. Szapáry közvetlenül a törvényjavaslat behozatala előtt saját és rokonai földtehermentesített kötvényeit elarusította volna.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter azt felelte, hogy az egész dolog magán-ügy; s önép-lyesen kijelentette, hogy semmi törvényellenesség vagy tisztességtelenség nem történt. Mivel az egész magán-ügy, kéri azt a választ tudomásul venni, de ha Pázmány óhajja a részleteket, privátum elmondja neki. — A válasz tudomásul szolgált s a pénzügyminiszter még bejelentette, hogy a Lukács Béla interpellációjára a legközelebb szombaton tartandó ülésben válaszol.

Igy ért véget ez ülés.

Lapszemle.

A „Hon“ szerint tegnap Lukács Béla azon kellemes felfedezéssel lepte meg az ellenzéket, hogy a kormány 19 millió erejéig lépte túl földhatalmazását; vagyis: ennyivel csinált több adósságot, mint a mennyire felhatalmazva volt. Ez már csakugyan „kapitális“ Kap is rajta az egyesült ellenék árva közlönye. A dolog pedig úgy áll — mint hisszük, gróf Szapáry szombaton bővebben is ki fogja fejteni — hogy Lukács a költségvetések és „póthitelek“ megszavazását egyfelől, és másfelől: a hiteloperatiókat, melyekre a koalíciának földhatalmazása volt, tökéletes párhuzamba hozza; három egész év különböző hitel-operatióit összeolvasztja; néhány részletet (tököletesen tévesen vesz számításba és így sűti ki azt a fölfedezést, hogy törvénytelenül járt el a pénzügyminiszter akkor, mikor 19, illetőleg 14 millió pénztári készletet jelentett be.

A „Pesti Napló“ előtt a magyar gazdaság kongresszusának felterjesztése az országgyűlés-hez nagyobb fontossággal bír akármi bosnyák, vagy honosítási törvényről, amely részint a bizottságokat, részint a képviselőház plenumát heteken át foglalkoztatja. Mindamellet nem hisszük, hogy a kormány, melynek a közgazdasági feladatok iránt

hogy megalkossa amaz életrajzi és bírálati cikkek alapját, melyeket ezen cím alatt: „Irodalmi különösségek“ gyűjtött össze, és melyek nevét népszerűvé tevők.

Disraeli Isák visszautasított mindenféle állás elfoglalását a zsinagógában; ő teljesen visszavonult családjá hitorsosaitól; midőn atyja halála 1817-ben neki teljes szabadságát visszaadta e tekintetben, ő tökéletesen szakított a zsidó vallással, és gyermekeit az anglikan egyház szerint megkereszteltette.

Neki négy gyermeke volt; Sarah, ki 1802-ben, Benjamin, ki 1804-ben december 25-én született, és két másik fiu gyermek pár évvel fiatalabbak. Mondják, hogy lord Beaconsfieldnek kereszt atyja Rogers volt a milliomos költő, kinek ebédei ép oly híresek voltak, mint versei s ki a bankot és a költsézetet tüzte ki czűgűl; keresztanyja Ellis asszony volt, egy akkortájt híres ítéző. Mondják, hogy Disraeli Isák az ő öszszhangzó sürgetésekre egyezett bele, hogy gyermekei a törvényes válás kebelébe belépjenek, ő ugyanis teljes közönyvel lévén a vallás iránt. Különbön körülbelől ez volt az egyedüli gondoskodás, melyet neveléseik és jövőjük érdekében tett. Benjamin, miután pár évet töltött Winchester egyik nevelő intézetében, az atyai háznál kapott leckeiket egy külön tanítótól, dr. Cogantól, ki őt a latina és görögre sanította: de önmaga volt ő főleg saját tanítója. Magára hagyva tanács és irányzat nélkül, nagy részét idejének apja könyvtárába töltte el, rendszer nélkül olvasván és egy kissé a véletlenre bízván art, mely könyvnek czime kelti fel kíváncsiságát, s ekitar-tó olvasás által növelvén ismeretének öszszegét. Nem volt tehát meg nevelésében az egyetemi rendszer amaz előnye, melyet annyira dicősrnek az angolok, mely becses még azon barátokozások által, melyeket teremt, az érdekviszonyok miatt, melyeket előkészít, mint a tanítvány végett, melyet megszerezni enged. Viszont aztán nem is

soha nem volt igaz érzéke, és a kormány pártja a tárgy fontossága szerint kellő gondban fogja ez emlékiratot részesíteni; ugy fog vele bánni, mint akármely más kérvénnyel, kerülni fogja a pozitív javaslatok mellátását. Azért igenis helyeseltetjük az egyesült ellenék azon elhatározását, hogy általános utasításokkal be nem akarja érni, hanem hogy pozitív indítványokkal lép a képviselőház elé szabatos meghagyást kíván a kormány-nak adatni.

Az „Egyetértés“ szerint a képviselőház tagjait mai napon komoly kíváncsiság lepte meg. Egy hét óta járja már az országnak és a külföldnek hirlapjait az a hír, hogy a magyar királyi felelős pénzügyminiszter az államtitok elárulásával, hivatalos kötelességének megszegésével, sőt hivatalos hatalmát tilalmasan felhasználva, önmagának és rokonainak jogtalan hasznot szerzett, másoknak pedig, kik vele üzleti viszonyba éptek, ugyanazon módon jogtalan kárt okozott. Igaz-e ez a hír? A komoly és jogosult kíváncsiság nem nyert kielégítést. Kimondjuk öszintén gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter nyilatkozata nem tisztázta sem gróf Szapáry Gyulát, sem a pénzügyminisztert. Komoly parlamenti férfiak igazságos és elfogulatlan és szigorú vizsgálatára van szükség, hogy megmeneküljön mindenekelőtt a parlamentnek becselete és azután másod sorban, ha lehet, a miniszter állása.

Az „Ellenő“ szerint a budapesti török főkonsult felhatalmazta kormányt egy nyilatkozat közzétételére, mely forma szerint megcáfolja az „Agence Havas“ sensációs közleményét s azt mondja, hogy Törökország és Anglia közt ép oly barátságos viszony áll fenn, mint azelőtt. Tudomásul vesszük ezt a nyilatkozatot, melynek első része teljesen megfelel a valóságnak. A tegnap és ma érkezett hírek pedig teljesen kizárják annak lehetőségét, hogy Anglia ultimatumot intézett volna a porta czimére. E tekintetben semmi kételey sem forog fenn. Ámde mindebből nem következik az, hogy a budapesti török konsul kommuniké-jének második fele is migfelel a tényállásnak. Bizonyos az, hogy a porta és Anglia közt ez ideig nem került törésre a dolog; de ép oly bizonyos az is, hogy az orosz befolyásnak Konstantinápolyban történt fellökerekedése, mely az új ministeriumot létre hozta, a lehető legrosszabb benyomást tette Angliában. A kormány komoly rendszabályokra gondol. A sajtó biztatja, tolja előre a kormányt. Mi azonban kezdetűl fogva oda nyilatkoztunk, hogy a differentia békés uton fog kiegyenlített nyerni. Akárhányszor megtörtént már, hogy a porta és az angol kormány, az orosz befolyás fellökerekedése miatt, öszszetűntek; de Anglia erőlyes fellépésének mindig sikerült még csirájában elfojtani a bonyodalmakat. A török kormány vagy megbukott, vagy kizsákkította magát az orosz csel-szövény hálójából.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. nov. 8.

— Kéler Ilona kisasszonyal a czim-szerepben ma Lecoivreur Adrienne kerül színe. Ő határos francia dráma már régóta nem volt előadva színpadunkon; a drámakévdő közönség tehát bizonyára örömmel fogadja a mai előadást. A czim szerep, melyet a kolozsvári színpadon anynyi kitűnő művészöl ábrázolásában láttunk, egyi-

szokott az alakszerűséghez és nem oszontosodott meg az előítéletek közt; s ha eme magános nevelés fiatal fejébe zavaros és rosszul emésztett ismereteket is csempészett be és nagy adag öszszefüggéstelen eszmét, melyeket a karnak és gondálkozásnak kellett rendbehozni, — mégis e körülménynek köszönhetően ítéletének függetlenségét, az öngondolkodáshoz való öszszeköt s eszméinek kifejezésében ama különös és hirteleni élnékséget, mely szavainak eredeti zamatját képezi.

Tízennyolcz éves korában Swain és Társairodájában lett elhelyezve londoni ügyvédeknl; de ő itt csak néhány hóig maradt és mielőtt áton-godvén újabb testvérének, utra kelt a continen-sen. Meglátogatta sorban Franciaországot, Olsz-hont és végre Németországot, hol atyjának neve és az általa felmutatott ajánló levelek kitérték előtte több híres mának ajkait és különösen Goethe és Heine Henriknek termelt. Elég hosszsan tartózkodott Németthonban arra nézve, hogy megtanulja a nyelvet és irodalmát tanulmányozhassa és itt szervezett némi hajlamát az elvont elvek és ama szokás iránt, mely elhamarkodott általános tudományos nézetekben áll, melyeket az ifju nemzedék szívesen vall bölcsészeti ügyességnek s késztűtségnek. Ennek nyoma több művében észlelhető és nem tudánk más befolyásnak tulajdonítani ama homályos fogalmazást és ama titkos ömlengést, melyekben kedvét leli egy oly író, ki a satyrára látszik hivatva lenni és ki sehol sem mutatkozik inkább elemében, mint jött, hol hatalmas gunyorával ostromozza a jelen társadalom neveléséges vonásait és bűneit.

(Folyt. köv.)

ke a legérdekesebb és hálásabb, de egyúttal nehezebb szerepeknél, melyet egész kíváncsisággal várunk Kéler Ilonától, ki igenis sok eszközzel rendelkezik arra, hogy e szerepben ismét a közönség elismerését vívja ki.

— **Erdélyi Marietta** k. a., kiről közlebről azt írjuk, hogy a budapesti népszínházhoz meghívást kapott vendégszereplésre, elhalasztotta a jövő hétről vendégszereplését, mivel ezáltal nem eszközölhetett szabadságját az igazgatóságától.

— **A szép Bocoaccio** tegnap negyedszer került színpadra, még pedig újfajlag tele ház előtt, mi egyaránt tanuskodik a dalu szövege és az előadás jósága mellett, mely az este is minden tekintetben kitűnő volt. Az est hősei ismét Erdélyi Marietta, Halmainé, Kassai és Szombathelyi voltak; de mellettük Szilágyi, Bokodi és Krasznai is teljes sikerrel működtek közre. Erdélyi Mariettát, ki ezúttal is a legnagyobb bravúrral érvényesítette organuma gyönyörű iskoláját és elegáns játékát, valamint Halmainét ma is sokat tapsolták s III. felvonásbeli duettjüket zajosn megüdvöztették, az indulót pedig (septetto), mely alatt Kassai pompás ábrázolásával a könnyezésig megnevetetli a közönséget, ezúttal ismét háromszor ismételtették.

— **A katonai zenekar** ma (szombaton) a Grand Café éttermében Schlögl karnagy vezetésével zeneestélyt tart; az estélyt a Gottlieb E. búvárszínház előadása fogja kiegészíteni.

— **A fillér-estély** elejtett fonálát igen helyesen — ismét felszökni női köröknek s ehő 24-én a főúri Wesselyi ház emeletén lesz az első téli fillér-estély, még pedig igen érdekes programmal mind zenei, mind irodalmi tekintetben.

— **A Kolozsvári Dalkör** holnap dal-estélyt igen látogatottan ígérkezik: sokan késtülnek rá, annyival is inkább, mivel a nyári táncvizsgálatok óta ez az estély lesz nagyobb szórakozással vigalom egybekötve.

— **Agyon itta magát** egy kolozsvári cipész-szék, kinek hulláját tegnap előlt találták meg a kolozs-monostori határon. — A hivatalos vizsgálat konstata, hogy mértékeltelen pálinkaivás miatt szélhűdés érte.

— **Szenationalis** hír járta be a nemzeti kassinót és a képviselői köröket, hogy gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter lovagias elégtételre szólította fel Pázmándy Dénes orsz. képviselőt. Az ügyet úgy magyarázzák, hogy gróf Szapáry, mint miniszter, a képviselőházban hozzá intézett kérdésre az ülésen megfelelt, mint magánember pedig a magántérén érvényesíti a reklámjogot. A grófot e lépésre különösen az bírta, hogy ő az ügy részleteit magán uton közölte több egyesült ellenzéki taggal s így az interpellációt, mely különben az ellenzék értekezletén nem tárgyalatott, úgy tekint, mint a magán szavaiban való kitévést. Bármint legyen, írja a P. N., mi azt véljük, hogy a lovagias elégtételre gróf Szapárynak nem volt szüksége, az ügy a képviselőház ülésén, a miniszter nevére igen kedvezőleg, befejeztetett s a miniszter a magánügyétől megkülönböztetni igen nehéz. Ugyanezen tárgyban az „E-s” a következőket írja: Gr. Szapáry Gyula pénzügyminiszter Pázmándy Dénes tegnap interpellációját folytán párbajra hívatta ki b. Podmanitzky Frigyes és gr. Bánffy Béla által. Pázmándy készen nyilatkozott a kihívást elfogadva azon feltétlen alatt, ha Szapáry gróf a róla mondottaknak ellenkezőjét nyilvánosan bebizonyítja.

— **A Zichy-Asbóth-ügy.** A gr. Zichy és Asbóth közötti differencia személyi része elintéztetett a nélkül, hogy az Asbóth által emelt vádak bármely elintéztetést nyertek volna. Az ez ügyben működő becsületbíró, a nélkül, hogy az emelt vádak részleteit becsütközzék, a párbajt szavazati többséggel megengedhetének talált. Ennek folytán tegnapelőtt délután a párbaj gr. Zichy Asbóth urak között végbe ment. Zichy segédei voltak: gróf Bánffy Béla és hg. Thurn-Taxis Egon; Asbóth részéről jelen voltak: b. Simonyi Lajos és Elek Gusztáv. Ez utóbbiak azonban kijelentették, hogy ők nem mint segédek, hanem csak mint tanúk jelentek meg. A párbaj a Rákoson folyt le. A felek pisztolyt használtak. Egyszer lőttek 20 lépérről. Baja természetesen nem esett egyik félnek sem. A lövés után Zichy Victor Asbóth Jánoshoz így szólott hozzá: „Most pedig be fogom bizonyítani, hogy azokat a mik rólam írtak, nem tettem.” Az Asbóth-Zichy ügy ezzel körülből befejezettnek tekinthető. A budapesti lovar-egylet tegnapelőtt este 10 órakor megtartotta rendkívüli közgyűlését, mely tudvalevőleg gr. Zichy Victor kizárása ügyében volt egybehíva. A gyűlés lefolyása nagyon rövid volt. Az elnök a gyűlést megnyitván, jelentette, hogy gr. Zichy Victorlól levelet kapott, melyet van szerencséje a közgyűlés előtt felolvasni. A levélben gr. Zichy Victor az egyetből kijelölését jelentette be. A közgyűlés hallgatva tudomásul vette a levelet s ezzel felszolgált.

— **Félelmében megőrült.** Egy ungrári kerülő e héten bódéjában aludt. Mikor felébredt és körültekintett, nem messze egy medvét látott. Fegyver nem lévén nála, nem mert kimeni kunyhójából; de a roppant félelemtől megőrült.

— **Inségi közmunka** Sáros megyében. A közlekedési minisztérium egyik leiratával értesítette a sáros megyei inségi köldöttséget, hogy a

gíralt-szvidniki utvonalknak inségi közmunkával leendő kiépítésére 50,000 forintot engedélyezett, s intézkedett a szükséges műszaki vezetők kiküldésére iránt is.

— **Harcz a vadállattal.** Arad megye nagy-halmágyi járásának Acsuva községét hosszabb idő óta egy medve taita rettegésben, elrabolva a lakosok marháit és sertéseit. Jó darabig senki sem mert a medve elejtésére gondolni, múlt héten azonban négy acsuvi lakos elszánta magát, hogy megkeresik a medvét. Balaskó Nikolaj, Zsurzsele Ursz, Oanca Mihály és Serb Jón kimentek az erdőre és felkeresték a rettegett vadat. Csakhamar megtalálták a nagy macskát, mely üldözött meglátva, tovább akart illani. De ezek egyike rá sütt fegyverét. — A macskának se kellett több. Véres szemekkel fordult vissza és bőszt dühvel rohant üldözőire, kiknek nem volt elég idejük a visszavonulásra. — Hármat közülök egyszerre keresztül karolt mancsaival s a földre terítvén, fojtogatni kezdte őket. Már-már lemondtak életükről, midőn negyedik társuk nem vesztve el lélekjelenlétét, cselzött s oly szerencsésen lőtt a medvére, hogy azt megsebezte. A talált vad bőszt ordítással ugrott fel, ezáltal felszabadulva életveszélyben forgott áldozatait. — Most aztán mind a négyen egyszerre vették keresztülbe az állatot, mely az ismétlődő lövések következtében nem sokára kiadta párját. A medvevadászok közül csak Zsurzsele szívenzedett nagyobb sérüléseket, a mennyiben bal karján nagy zúzott és mart sebet és bal vékonyájában szintén mély és súlyos sebet kapott. A medve egyike a legnagyobbaknak, súlya 7—8 mázsára tehető.

— **Négy rablót** fogtak el Berzaska mellett, Szörénymegyében múlt hó 23-án hajnalban a Gáris Frigyes százados parancsnoksága alatt álló Spitzer József ővezető s Ivanovics Milova s még egy más honvéd. Arablók, két szerb, két magyarországi izmos fiatal, csellel lepettek meg, mert jól voltak felfegyverkezve s rendes körülmények között a katonáknak képesek lettek volna ellenállani. Ezen rablók, mint értesítenek a szerb határszélén Golumbác közelében szeptemberben egy embert egy arany megtagadása miatt elevenen megölték. A három honvéd kitüntetésre kiállításra van helyezés.

— **Pardó,** a királyi kastély, melyben Spanyolország jövőd királyneje menyegzője előtt néhány napig lakni fog, a Manzanares jobb partján fekszik Madridtól körülbelül 14 kilométernyire. Erdők jöttek, melyeket 75—80 kilométer hosszú kőfal vesz körül. Ez erdőkben sok a vad. A kastély maga is vadászak volt, melyet III-ik Henrik építtetett. Most a belseje pazarul van berendezve. Különösen szép a szőnyegek, melyek Madridban készültek híres mesterek festményeinek mintájára, s a Dou Quixote kalandjait ábrázoló freskók. A kerítésén belül még két más kastély is van. Egyik két emeletes palota, melyet Don Fernando fejedelem építtetett drámai előadás számára. — A Pardó renoválásán most erőlyesen dolgoznak.

— **Emlékszóbor** Viktor Emánuelnek tízezer láb magasban. Néhány turinista a Monte Croce di Ferro (Az Alpések egyik legmagasabb pontja Aosta völgyében) tetején a napokban Viktor Emánuel egy méter magas terracotta mellszobrot állította föl. A szobor talapzatán e fölirat olvasható: „Alla memoria di Re Vittorio Emanuele Cacciatore e Alpinista.“ (Örök emléklül Viktor Emanuel királynak, a vadászak és az alpesi club tagjának.)

— **Gladstone** életútjának, a czíme az angol könyvpiacon legújabb termékének, melyet G. Baruet Smith írt. A mű két kötetből és körülbelül 500 oldalból áll és az első pontos közleményeket tartalmazza Gladstone származásáról. Gladstone többször nyilvánosan bevallá, hogy ereiben egy csöpp vér sem folyik, mely ne volna skót származású. Mindkét szülője skót volt, Ósládnev nem nagyon régen még Gladstones-nek íratott. A skót alföld tájnyelvén Glad vagy Gled karvalyt vagy sólymot jelent, és Stane mint az angol követ vagy sziklát jelent. A Gladstones család eredetileg Clydesdaleban lakott, és kimutatható, hogy egy William Gladstones 1623 és 1641 között abban a kerületben birta az Arthuriel és Gladstones családi jószágokat.

— **A kabuli lázangók** kivégzését hamarosan megkezdte a Kabulban összeült angol katonai bizottság. Első sorban főlakasztották a kabuli polgármestert, ki arra izgatta az afghánokat, hogy az angolok holtesteit dobják a sánczáróba. Egy másik fogly azért végeztetett ki, mert a mászárlás után egy angol fejét elcipelte magával a szomszédos hegyek közé. Egy mollaht azért fűggesztettek föl, mert vallásháborút prédikált az angolok ellen.

— **A törökök** két hét múlva a Kurban-Bairam ünnepeit fogják megülni. Ezen a napon a szultán a mecsetben néhány juhot fog áldozni háza és birodalma főúráért. A nagyur ekkor szokta ruhákkal megajándékozni összes személyzetét s a konstantinápolyi szabók nagyművi megrendeléseket is kapják. Ezek azonban nem akarják a ruákat kiszolgáltatni, míg csak a pénzt meg nem kapják. Ebből látszik, hogy a szultánnak már a szabóknál sincs hitele.

— **Kipisszegték** a lord-mayort. Halatlan botrány történt október 30-án a londoni

lord-mayor hivatali szobájában. — Egy citybeli könyvkereskedő kirakatában több zulu fényképe volt kitéve, mely a zulusok nemzeti „vetkőzet”-ben ábrázolja. A rendőrség ebben erkölcsiellenességet látott és a kiadót, Lottaga londoni városi tanácsost a lord-mayor elé állította. A tárgyaláson első sorban arról vitatkoznak, élethűek-e az arcképek, csakugyan olyan hiányos-e a zulu nemzeti toilette. Több tanut hallgattak ki, a kik zulu földön jártak, többi közt a Standard, az Illustrated London News levelezőjét. Ezek megerősítették, hogy a rajz hű. A lord-mayor aztán fölvetette a kérdést, hogy a kiállított zulus férfiak-e, vagy nők. Heves vita után ezt is eldöntötték és a vádlottat fölmentették, de előbb a lord-mayor és a védő közt heves szóváltás folyt. Az ítélet kihirdetése után Nottage szólt ki. „Hallgatson!” rivalt rá a lord-mayor. A közönség a vádlottnak fogta pártját és hangosan piszegett. — „Ragaszkodom jogomhoz, mely itt, mint közszégi tanácsost megillet”, mondá Nottage. Szavait zajos tetszés követte. „Konstablér, tegye meg kötelességét!” kiált a lord-mayor dühöngve. A parancs nem teljesített. A zaj nőtön nőtt. A lord-mayor kimegy; zugás, piszegetés követi és utána kiáltások: „Gyalázat!” A lord-mayor azonban visszajön és a terem kiürítését követeli. Az ellenvetések nem hallatszanak a zajban. Erre egy közszégi tanácsos rákiált a lord-mayorra: „London polgárai nevében vádonom önt, hogy megszegte kötelességét és ségelyent hozott hivatalára!” E szavakat nagy tetszés-zaj követte, de azután a lord-mayornak sikerült a termet kiüríteni és a botrányának véget vetni.

— **Az isten büntetése.** Franciaországban, Freppelen kívül Flórián toulousi bibernok-érek is sokat beszéltet most magáról. A spanyolországi árvizek alkalmából pástorilevelet bocsátott ki, melyben kijelenti, hogy ez a rettenetes csapás az isten büntetése. „Az isten — ugymond — a világot minden áron alája akarja vetni birodalmának és nyilvánítja szörnyű hatalmát, a melyet az emberi bölcsesség ki nem kerülhet. Óvakodjunk az urnak ellenszegülést és magukra vonni az oly büntetéseket, minőkkel Ezsaiás fenyegette népét.” A Garonne pusztításainak láttára Flórián így szól: „Sajnálom a mi történet, de a mit isten tett, jól volt tette, olvasni kellett volna Ezsaiást.”

— **Nihilista-telep** Észak-Amerikában. Észak-Amerika egyik államában, Minnesotában nihilista-telep keletkezett a szibériai száműzötés, vagy a kivégzés elől menekült orosz forradalmárokból. A telep feje, mely öt házaspárból, öt fiatal emberből, egy özvegyasszonyból s 12 gyermekből áll, egy volt odesszai gazdag orosz, kinek Délorszárszágban mintegy 20 ezer acre földje volt. Ez Minnesotában mintegy 10 ezer acre földet bérelt ki, melyen ő és menekült társai gabonatermesztést s baromtenyésztést tiznek.

— **Afrika népessége.** A marseillei földrajzi társulat utolsó jelentése érdekes adatokat tartalmaz Afrika népességéről. Némelyek szerint Afrika népessége 100, mások szerint 200 millió; az angolok 186-ra teszik. Egy utazó szerint Afrika népessége az ethiopiai szerint következőleg oszlik meg: 103 millió néger, 20 millió hamita, 13 millió bantu, 8 millió fulah, másfél millió nubi. 50 ezer hottentotta. Összesen tehát 172 millió 550,000. Természetesen ez csak megközelítő számítás, mert például Müller a bantuk számát 50 millióra is teszi.

CSARNOK

Miért nem állhatta volt Muszet Alfréd a kutyákat?

A híres költő, hogy kimagyarázza a kutyák iránti idegenkedését, elbeszélte barátjai előtt, hogy két kellemetlen esete volt életében s mind kettőt kutyák okozták.

Az első az volt, hogy egy nagy nyilvános vadászat alkalmával, meglátta a Fülöp-Lajos király egyik kutyáját.

Második kalandja mulatságosabb. Muszet, mint akadémiai jelölt, elment egy a fővárosba közeli fekvő kastélyba, tiszteletet tenni, a halhatatlanok egyik legbefolyásosabbjánál. Azon perczben, midőn a rácsos kapus csenget egy csunya, piszkos uszkár, telve sárral, felugrik rá, s elhalmozza őt nyájaskodással.

A tudós jelölt, kit teendő látogatása nagy izgalomban tartott, azt hite, hogy a csunya uszkár leendő kártságát, kiváló ellenszenvé dacára nem urasítja el magától a kutyát s engedő, hogy kezét megnyalja s bekisérje őt egész a szalonig.

Pár percz múlva az akadémicus is megjelent, s a két író elkezd társalogni. Mussetnek feltűnik, hogy házi gazdája nagyon szorakozott. „Talán ségelyelli magát csuf kutyájáért, gondolta magában.

A két férfi csakhamar átmegy az étterembe, hol az asztal meg volt már terítve. A kutyát is követi őket, s megszagolva egy tál sült majorság létezését, szépen betelepszik az asztal alá, hol csakhamar mértékeltlen örvendezésnek engedő átmagát, mi rugdalodások s hangos ugatásban nyilvánul.

Végre nem bírva tovább fékezni vágyát, kiugrik az asztal alól, felteszi sáros lábát a fehér

abroszra, s hirtelen elcseni a fából azon részt, mit ilyenzen nyelven a pulyka „püspök-falatjának” neveznek.

„Nó ez ugyan utálatos egy kutya” gondolta magában Muszet.

Az akadémikus, ki mérgében olyan veres lett, mint a pipacs, szeretne volna kilöködni szobájából fiatal vendégét — ki annyira illetlenül járt el, hogy ily hivatalos látogatás alkalmával is magával viszi kutyáját.

Végre a fekete kávéval, a költő nem állhatva ki tovább, felkiáltott:

— Ugy látszik uram, ön nagyon szereti a kutyákat!

— Én, szolt undorral az akadémikus, k nem állhatom őket.

— De hát ez az uszkár?

— Azért töröm, mert az öné!

A dolog miként léte csakhamar kiderült, s a két férfi oly jóízűen nevetett fölötté, hogy ajég egészen meg lett törve köztük.

Ki tudja? valjon nem ez uszkárnak köszönhet-e Muszet, hogy még az év folytán helyet foglalhatott az akadémia ülésén.

Elemzése e szónak „kiáltás”.

A gége erőszakos kitágulása által eredményezett kellemetlen zaj, melyért a nagy ének-művészek pénzt, a kis gyermekek verést kapnak,

Az étlen maradt papi család.

A yankeek gyűlölete a feketék irányában a világért sem csillapult még le. Még most is embereknek tekintik őket, de koránt sem ember-társuknak; még mindig büszkén és megvetéssel néznek le rájuk.

A feketék tömeges kivándorlását látszik eredményezni a fehérek ez irántuk táplált gyűlölködő érzése; csoportosan térnek vissza Afrikába azon vidékekre, honnát atyáikat erővel huzozták volt el.

Mig ez végleg megtörténne, az ott maradt feketék nagyon távol állnak attól, hogy szívesen legyenek fogadva azon emekrtársaik által, kik fehér börrrel dicsekedhetnek; ime egy példa erre:

A minapában egy tiszteletreméltó néger pap kinek közege az Egyesült-Államok szívében fekszik, s egészen feketéből áll, bement New-York-ba két leányával, kik bár csinosak, félreismerhetlen jellegét hordják magukon származásuknak.

Bélnék egy vendéglőbe s megrendelik a pinceszől ebédjüket; a pincesző kimegy, de nem tér vissza; ekkor a pap a vendéglő-tulajdonoshoz fordul, ki azt feleli neki, hogy egyetlen néger sem szolgáltat ki vendéglőjében, hogy ez általa megállapított szabály itt, és hogy semmi okasincs azon változtatni, s érette kivételt tenni.

A pap és leányai kénytelenek voltak étlen távozni.

E szerint az Egyesült-Államokban egy fekete bőrről nem élvezheti szabadságát, mely minden más nemzetiségnek meg van engedve, s a legtöbb étkező helyhez nincs szabad bejárata.

A kínaiak s zsidók sem sokkal jobb bánásmódban részesülnek a szabadság hónapban.

Ép ezért a kivándorlás naponta nagyobb mérvetek ölt.

A nagyon elfoglalt művész.

A napokban Sc... legkeresettebb művészeink egyike, találkozik utcán egy nagyon rég nem látott barátjával.

Ez megállítja őt, s szemrehányó hangon így szól:

— Valóba nem vagy igen előzékeny barátom, esolott két hóval küldöttem el nekéd az esküvőmről szóló jelentést, s még csakel sem jöttél, hogy magyegzőm napján kezet szoríts velem.

— Kedves barátom, felel Sc... soha anynyi időt nem tudtam szakítani magamnak, hogy megköszöljek... hogyan akard tehát, hogy időt vegyek arra, mások nászülésén jelen lenni?

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás.

A tordai takarékpénztár 1879, október havi üzletforgalmáról.

Bevétel:

September haváról ájtján készpénz 11,628 frt — kr. 166 Betétek 3,546 frt 89 kr, Visszafizetett váltók 80,240 frt — kr, Visszafizetett előlegek 6,450 frt — kr, kamatok 2,258 frt 80 kr, különbölet díjak 483 frt 15 kr, visszaszámitások 27,130 frt — kr, államilleték 5 frt 65 kr, betéti könyvek díja 2 frt 90 kr,

Összesen: 131,745 frt 39 kr.

Kiadás:

Betéti visszafizetésekre 8,305 frt — kr, visszafizetett betéti kamatokra 45 frt 85 kr, leszámitásokra 80,630 frt — kr, előlegek 6,250 frt — kr, osztalékra 16 frt — kr, kezelési költségre 107 frt 63 kr, Tisztai fizetésekre 441 frt 66 kr, visszaszámitolásra 29,215 frt — kr, visszaszámitolás kamataira 254 frt 63 kr, perköltségre 14 frt 80 kr, államilletékre 5 frt 65 kr betéti-kamatok után járó államdíjra 1 frt 38 kr, egyútt 125,287 frt 60 kr.

October végével pénztár maradék 6,457 frt 79 kr.

Összesen 131,745 frt 39 kr.

Tordán, 1879, október 31-én.

A tordai ksegitőársulat forgalmáról 1879, október havában.

Kimutatás.

Bevétel:

Pénztármaradék september hórl 17948 frt 68 kr, havi rendes és rendkívüli betét 6791 frt 29 kr, könyvnydiban 2 frt 20 kr, kamat és földjiban 1935 frt 55 kr, bélyegilletékben 49 frt 50 kr, 197 tagtól visszafizetett kölcsön 44839 frt — kr.

Összes bevétel 71566 frt 22 kr.

Kiadás:

194 váltó mellett kölcsön 48645 frt — kr, kezelési kiadás 582 frt 87 kr, bélyegre 38 frt 80 kr, tőke visszafizetés 5821 frt 41 kr, pénztári kszálet 16478 frt 14 kr.

Összes kiadás 71566 frt 22 kr.

Tordán, 1879, október hó 31-én.

Közli a felügyelő választmány.

„KELET” magán távirata.

Feladatolt Budapestén nov. 8. 1 ó. 50 p. éjjel
Érkezett Kolozsvárra nov. 8. 1 ó. 45 p. éjjel.

A Salisbury s Musurus közti értekezlet következtében a porta értesítetett, hogy angol hajóraj nem fog indulni a vurlai öbölbe.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzetéről nov. 7-ről.

Gabona	Faj	Ára 100 klg. tól	ig
		frt/kr	frt/kr
Buza	bánsági tiszavideki	14 15	14 35
	pestvidéki	14 —	14 35
	fehérturkai	14 25	14 60
	bácskai	—	—
Rozs	magyar	10 —	10 20
Árpa	takarmány	7 —	7 40
	malata	7 70	10 25
Zab	magyar	6 80	7 —
Tengeri	bánsági	7 40	7 50
	másnemű	7 35	7 40
Repeze	káposzta	11 —	11 1/2
Köles	bánsági magyar	7 30	7 50
Székény (Székény)	buza	15 25	15 30
	Szept.—Októ szállítan.	14 30	14 50
	roz	8 75	8 80
	teng. káposzta Aug. Szept. száll.	—	—
	repeze káposzta Aug. Szept. száll.	—	—
Szesz (ny.)	bánsági Jul. Aug. száll.	—	—
	100 liter százalékként.	34 —	34 1/2

HIVATALOS ÁRFOLYAMOK

a budapesti áru- és érték-tőzsdén 1879 november 8.

Magyar aranyjárdék	94.75
Magyar vasúti kölcsön	113.25
Magyar kol. vas. államköt., I. kibocsátás	73.75
Magyar kol. vas. államköt., II. kibocsátás	85.75
Magyar kol. vasúti államköt., 1876. évi	76. —
Magyar nyaromény-sorsjegy-kölcsön	10.425
Magyar szőlődszma váltási kötvény	88.25
Magyar földterhermentesítési kötvény	86.75
Magyar földterherment. kötvény záradékkal	84. —
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	85.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	84. —
Horváth-szalvon földterhermentesítési kötv.	83. —
Osztrák járadék papírban	68.25
Osztrák járadék ezüstben	70.25
Osztrák járadék aranyban	80.50
1860-iki államsorsjegyek	128. —
Osztrák-magyar bankrészvény	8.36
Osztrák hitelintézet-részvény	254. —
Magyar hitelbank-részvény	269. —
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.68
20 frankos arany	9.31
Német birodalmi márká	57.60
London (3 havi váltókért)	116.50

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 33-ik szám.

Kolozsvárt, szombaton, 1879. nov. 8.

Lecouvreur Adrienne.

Dráma 5 felv. Írták Scribe és Legouve. Fordította Egressy Béni.

Napi helyárak: Közép páholy 5 frt. Alsó páholy 4 frt. Felső páholy 3 frt. Emelotti erkélyülés 1 frt 50 kr. Földszinti támlásszék 1 frt. Földszinti erkélyülés 1 frt. Földszinti zártzék 80 kr. Másodemeleti zártzék 60 kr. Földszinti állólhely 40 kr. Karzati állólhely 40 kr. Karzati állólhely 20 kr.

